

Tarih: 1 Mayıs 80 perşembe

TKP'nin SESİ: Günlük yayın programı

İç haberler:

Yazan: Ö. /E. Spiker: Öm.

1. 1 Mayıs yığinsal olarak kutlandı
2. DİSK Genel Merkezinin Genel Direnişle ilgili Açıklaması
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
7. (tüm haber bülteni 1 Mayıs ve genel grevle ilgili)
- 8.
- 9.
- 10.
- 11.
- 12.
- 13.
14. YORUM: 1 Mayıs 1980 /Em./
- 15.

Kısa yorum:

Yazan: Ö. Spiker: Öm.

Başlığı: 30 Nisan genel greviyle ilgili

Konusu:

Dış haberler:

Yazan: Spiker:

- 1.
2. yok
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

~~Yorum:~~

Yazan: TKP Spiker: Öm.

Başlığı: TKP temsilcisinin Paris konuşması

Konusu:

~~Yorum:~~

Çev. Sl.

Yazan: Basın Spiker: Den.

Başlığı: Komünistlerin barış ve silahsızlanma için Avrupa ülkeleri

Konusu: halklarına Çağrısı

Basından: "Dağ gibi büyüyen sorunlar", /Horizont,

Al. / Ö.

"TKP'nin Sesi"

Avrupa Komünist ve İşçi Partisi 28-29 Nisan günlerinde
1.5.80
Paris'te yapılan "Barış ve Solatizm" forumunda
TKP'de katıldı. Partimizin temsilcisi bu forumda şu
konuşması yaptı:

B.R. 4.5.80

Değerli yoldaşlar,

TKP MK adına Fransız Komünist Partisi'ne ve Polonya Birleşik İşçi Partisi'ne bu toplantıyı örgütlemelerinden ve bize gösterilen sıcak konukseverlikten ötürü candan teşekkür etmek isterim.

Yoldaşlar,

Günümüzde uluslararası ilişkilerde yeni bir evredeyiz. Bu evre emperyalizmin, özellikle ABD emperyalizmi ve NATO egemen çevrelerinin yumuşama sürecini baltalamak, uluslararası gerginliği arttırmak, bir "soğuk savaş" dönemini geri getirmek için olağanüstü çabalar harcamalar ile niteleniyor. Emperyalizm, başka ülkeler üzerindeki egemenlik alanı daraldıkça saldırganlığını da alabildiğine arttırıyor. Anti-sovyetizmi kışkırtıyor, silahlanma yarışını tırmandırıyor. 1978 Washington NATO tepe toplantısında alınan kararlar, 1979 sonunda NATO'nun Batı Avrupa'ya yeni ABD atom roketleri yerleştirme kararı, ABD'nin SALT II anlaşmasının imzalanmasını torpillemesi bu tehlikeli sürecin adımları oldu. Hegemonyacı Pekin yönetimi de bu süreçte emperyalizmin temel bağlaşıklığı durumuna geldi.

NATO egemen çevrelerinin ve Pekin'li bağlaşıklarının "soğuk ^{savaşı} harbi geri getirme çabalarına karşın, uluslararası ilişkilerde belirleyici olan eğilim bu gün de barışın, yumuşamanın güçlenmesi yönündedir. Tüm insanlığın yaşamını derinden etkileyen, kapitalist ülkelerde sınıf savaşlarına işçi sınıfı için daha elverişli koşullar yaratan bu eğilim, başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist ülkeler topluluğunun çok yönlü gücünün, onun Leninci ardıcıl barış politikasının sonucunda egemen oldu. Bu eğilim dünya komünist ve işçi hareketinin, ~~ulusal~~ ulusal kurtulu-

hareketlerinin güçlenmesi ve dünyadaki tüm barıştan yana güçlerin savaşımı sonucunda egemen oldu. Emperyalizmin, gericiliğin, uluslararası yumuşamaya karşı yönelen çabalarını sonuçsuz bırakacak olan güçler de bunlardır.

70'li yılların deneyimleri, kazanımları barışçı güçlerin savaşımına yeni bir nitelik getirdi. L.I.Brejnev yoldaşın Berlin'de ADC'nin 35. kuruluş yıldönümünde açıkladığı, yumuşatmayı ilerletmek için tarihsel bir fırsat oluşturan barış girişimi ve buna karşılık NATO'nun Batı Avrupa'ya yeni atom füze-leri yerleştirme kararı, NATO'nun saldırganlığı ile Varşova Pakta ülkelerinin barışçı politikası arasındaki farkı geniş yığınlar önünde bir kez daha belirginleştirdi.

Nötron bombasına ve atom füzelerine karşı yapılan yığinsal kampanyalar, gösteriler, barıştan yana çevrelerin istemlerinin soyut barış dileği olmaktan çıkıp, giderek somut ve reel hedeflere yöneldiğini gösterdi. Bu somut hedefler için savaşım ilerici güçlerin diğer savaşları ile bütünleşiyor, böylece barış savaşımının anti-emperyalist niteliği daha açık ortaya çıkıyor. Halkların bu yığinsal çıkışları aynı zamanda politik yumuşamayı sürdürme, silahlanma yarışını durdurmak ve silahsızlanmaya yönelme için verilen savaşın etki alanının genişlediğini, gücünün arttığını da gösteriyor.

Barış ve yumuşama için Avrupa kıtası bu gün de en büyük önem taşıyor. Ama bunun yanı sıra bu savaşımın önemi Avrupa'nın dışında da, Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkelerinde, bloklar dışı ülkelerde de daha etkin kavranıyor.

Emperyalizmin dünya devrim sürecinin temel güçlerinin başarıları karşısında hırçınlaşması, gittikçe artarak dünyayı yeni bir "soğuk ^{savaşın} ~~harb~~ içine itme çabası yeni bir olgu değildir. Bu çabalar 1970'lerin ortasında ABD'nin SALT II görüşmele-

rindeki engellemeleriyle belirgin bir hal almıştı. 1979 NATO ölüm füzeleri kararı ile bu çabalar iyice yoğunlaştı. Oysa bugün NATO egemen çevreleri, Sovyetler Birliği'nin Afganistan' halkına özverili yardımını kendi hegemonyacı ve/kışkırtma politikalarına gerekçe göstermeye çalışıyor, "Sovyet tehlikesi" masallıyla anti-Sovyetizmi körüklemek istiyorlar.

Sovyetler Birliği'nin Afganistan halkına askersel yardım da içinde olarak yardım elini uzatması, Afganistan'ın yasal hükümetinin çağrısı ve iki ülke arasında imzalanmış olan dostluk anlaşması^{na} dayanıyor. Birleşmiş Milletlerin sözleşmesine uygundur. Bu yardım, dış saldırı hareketleri karşısında Afganistan'ın ulusal bağımsızlığını, özgürlüğünü savunma, koruma yardımıdır. TKP bu enternasyonalist tutumu daha ilk günden destekledi, yürekten onayladı. ABD'nin İran'a karşı son saldırganlık eylemini görmezden gelmez. Bu saldırı, Sovyetler Birliği'nin Afgan halkına yaptığı enternasyonalist yardımın zıttıdır. Yoldaşlar,

ABD emperyalizminin körüklediği gerilim odaklarından biri, emperyalist merkezlerin "güvensizlik yayı" adını taktıkları, Türkiye'nin de içinde bulunduğu bölgedir. ABD'nin İran'a karşı yaptığı son askersel provokasyon eylemi emperyalizmin bu bölgedeki girişimlerinin dünya barışını ne büyük tehlikelere soktugunu, Pentagon'un yayılmacı ve hegemonyacı planlarının dünyayı bir harp felaketinin eşiğine getirmekten bile çekinmediğini somut olarak kanıtladı. Bu olay, barış güçlerinin, en başta kardeş komünist partilerinin üstlerine ne kadar büyük bir sorumluluk düştüğünü kanıtlıyor.

Özellikle İran ve Afganistan'daki devrimci gelişmelerden sonra Pentagon, bölgemizdeki hegemonyacı girişimlerine hız vermiştir. Bu bölgede saldırı ve casusluk üslerinden bir ağ kurarak askersel konumunu güçlendirmek, bölgenin yer altı zenginliklerini, başta petrolü yağmalamak istiyor. Buraları Sovyet-

ler Birliği'ne, öteki sosyalist ölkelere, ulusal kurtuluş hareketlerine karşı stratejik planları için kullanmayı amaçlıyor.

Yayılcı emperyalist çevrelerin bu planlarında Türkiye önemli yer tutuyor. NATO üst yöneticileri, emperyalist basın, özellikle CENTO'nun çökmesinden bu yana NATO güney doğu kanadında Türkiye'nin emperyalizmin ileri karakolu olarak rolünü sürekli vurguluyorlar. Bir yandan ABD'nin Türkiye'ye koymuş olduğu silah ambargosu kaldırılıp askersel yardım adı altında Türkiye yeni askersel masraflar altına sokulurken, öte yandan topraklarımızdaki 26 ABD üssü, yeniden yoğun olarak çalışmaya başladı. Türkiye'yi ABD emperyalizmine daha sıkı bağlayan ikili bir askersel anlaşma imzalandı.

Günümüzde Türkiye hükümeti bütçesinin cari harcamalarının % 40'ını askersel masraflar oluşturuyor. Ülkemizde gayri safi ulusal g elirden adam başına düşen silahlanma harcaması NATO içinde en yüksek tutardır. ABD, Türkiye'yi, Sovyetler Birliği'ne, sosyalist ölkelere ve Orta Doğu halklarına karşı bir sıçrama tahtası işlevini yüklemek istiyor. Bu durum, Türkiye dış politikasında komşu ölkeler ile dostluk ilişkilerini engelleyici nitelikte bir etki yapıyor. Kendi ölkesinden binlerce kilometre uzaktaki bölgemizi "ulusal çıkar bölgesi" olarak ^{bugünü} ~~göstereğini~~ ilan eden ABD, İran'a karşı girişeceği bir saldırıda Türkiye topraklarından da yararlanmak istediğini gizlemiyor. Hükümet, bu hafta içinde, ABD'nin Türkiye'den İran'a karşı askersel eylem uyguladığı günlerde, meclise bir "savaş ve buhran yasası" getirdi. İstendiğı zaman tüm yönetim yetkilerini genel kurmay başkanına bırakan bu yasa, bir yandan Türkiye halkını bir askersel diktatörlük rejimi tehlikesi ile karşı karşıya bırakıyor, ülkemizde faşizm tehlikesini arttırıyor, öte yandan da Orta Doğu'daki komşu ölkelere karşı bir

provokasyon oluşturuyor.

Yoldaşlar,

Uluslararası alanda emperyalizmin saldırgan girişimleri-
niñ arttırması,uluslararası durumun sertleşmesi Türkiye'de de-
rin bir bunalımla koşut düşüyor. Emperyalizmin konumlarına
sıkı sıkıya bağlı olan gericâ Demirel hükümeti, bu bunalım-
dan emperyalizmin, işbirlikçi tekelci burjuvazinin işine ge-
lecek, bunalımın yükünü daha da emekçi halkın omuzlarına yı-
kacak bir % çıkış yolu arıyor. Teröre başvuruyor. Ordunun
politik yaşamdaki ağırlığı, militarizmin toplum üstünde et-
kisi gittikçe artıyor. Bugün Türkiye'de yarı askersel bir bas-
kı rejiminin sözü edilebilir. Bir buçuk yıldır ülkenin en önem-
li illerinde sıkıyönetim hüküm sürüyor. 20 bin politik tutuklu
var. Sıkıyönetim ilan edildiğinden bu yana 100 binden fazla
insan gözaltına alındı, polis işkencelerinden geçti. Demirel
hükümetinin kurulduėundan beri, son 5 ay içinde 1500'e yakın
insan/^{terörist}çetelerce öldürüldü.

Bu saldırıların sivri ucu barış ve silahsızlanma için,
bağımsızlık, demokrasi, sosyal ilerleme, sosyalizm için sava-
şan TKP'ye ve öteki ilerici güçlere yöneliktir. Partimiz 58
yıldır illegallik koşullarında savaşıyor. Avrupa'nın tek illé-
gal komünist partisi TKP'dir. Tüm bu ağır koşullara karşın
TKP son yıllardaki atılımıyla ulusal çapta bir parti haline
geldi, politik yaşamda etkisi duyulan bir güç oldu. Partimiz
bu yıl 60. yaşına, geniş yığınsal işçi grevleri ile yığınsal
çıkışlarla kaynaşmış olarak giriyor. Demokrasiden yana en ge-
niş çevreleri anti-demokratik yasalara karşı tekellerin emek-
çi halkın yaşam düzeyine saldırılarına karşı, ABD ile ikili
askersel anlaşmaya, NATO'ya, üslere, topraklarımızdaki atom
depolarına ve Batı Avrupa'ya yeni atom füzelerinin yerleşti-

rilmesine karşı savaşıla birleştirmeye çağırıyor.

Avrupa komünist ve işçi partilerinin bu forumu bizim savaşımımıza büyük destek olmaktadır. Bu forum, bu yeni inisiyatif komünistlerin dünya barış hareketinin en ön sıralarında savaş-
tığını kanıtlıyor. Tüm Avrupa halklarına yapılacak bir çağrı
ülkemizdeki barış hareketine de güç katacaktır.

Türkiye'de emperyalizmin silahlanma yarışını körükleme politikasına karşı duran güçler vardır. Barıştan yana güçler
sıralarını daha da sıklaştırıyor. Son Barış Komitesi Derneği
kongresinde TİP, TSİP, CHP'li bir gurup sayıav, Kürt demokra-
tik gurupları da Barış Komitesi'ne katıldılar, güçlerini ba-
rışı savunan öteki ilerici güçlerle birleştirdiler. Bu geliş-
me Türkiye'deki demokrasi hareketinin güçlenmesi açısından
da önem taşıyor. Ülkemizde de barış için savaşım en geniş
demokratik güçleri harekete geçiren, birleştiren son ederece
güçlü bir etmen oluyor.

Türkiye'de barış ve silahsızlanma belgileri her yılın sal
eylemin ayrılmaz bir parçası olmuştur. Grevlerde onbinlerce
işçi, barıştan, silahsızlanmadan yana, NATO'ya karşı belgiler
haykırıyorlar. ABD ölüm füzelerine karşı Türkiye'de ağır sıkı
yönetim koşullarına karşı 7 ilde yılın sal çıkışlar oldu.

Yoldaşlar,

Türkiye demokratik güçleri uluslararası dayanışmaya büyük
bir önem veriyorlar. Avrupadaki kardeş partilerin barış ve si-
lahsızlanmaya yönelik böylesi bir forum toplaması ve Avrupa
halklarına seslenmesi ülkemizdeki demokratik hareket açısından
çok büyük değer taşıyor. Bu forum, proletarya enternasyonaliz-
minin canlılığını, güncelliğini de tartışmasız bir biçimde
kanıtlıyor.

1976 'da Berlin'de toplanan Avrupa Komünist ve İşçi Partilerinin Konferansı, bu toplantı ile vurgulanan, komünist ^(onların birliğinin) partilerinin/ barış hareketindeki etkin önemi, güncelliğini bugün de tümüyle koruyor. TKP 1976 Berlin Konferansı'nın bu doğrultusunu yaşama geçirmek için tüm gücü ile çalışmayı bundan böyle de sürdürecektir.

Yoldaşlar,

TKP MK adına toplantıya sunulan çağrı taslağını onaylıyoruz. ~~(Bu çağrı da yalnız hristiyanlara değil, hristiyanlara ve öteki dindar yığınlara da seslenilmesini doğru buluyoruz.)~~

İlginize teşekkür ederim.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

30 Nisan'da işçi sınıfının, emekçilerin ülke çapındaki genel greviyle halk düşmanı Demirel hükümetinin ve sıkıyönetimin engelleri kırılmış, 1 Mayıs devrimci geleneklerine uygun olarak tüm ülke ölçüsünde kutlanmıştır. Egemen sınıflar, yüz binlerce askeri, jandarmayı ve polisi seferber ettiler, ülkeyi dört bir yandan işgal edercesine görülmemiş bir güç yığdılar. Bu baraj yıkılmıştır.

30 Nisan genel grevine 1 Mayıs başarısı tüm ilerici güçlerin, demokrasi, bağımsızlık ve sosyalizm savaşçılarının, çalışan, emeğiyle geçinen halkımızın ortak başarısıdır. 8 Sendikaların, demokratik örgütlerin, TKP'nin, TIP'in, Kürt devrimci demokratlarının, Kurtuluş, Dev-Sol üyelerinin ve kimi yerlerde AP'li, MSP'li emekçilerin birleşik güçleri halk düşmanlarına boyun eğmemiştir. Silahlı kuvvetlerin ve polis örgütünün içindeki yurtseverler birçok yerde halkımızın en değerli evlâtlarına, 1 Mayıs savaşçılarına omuz vermiştir. 1 Mayıs gösterileri, ulusal demokratik cephe güçlerini savaş alanlarında birleştirmiştir.

Halkta yalçınlık, panik yaratmak isteyenler amaçlarına ulaşamamış, işçilerin, emekçilerin, gençlerin serüvenlere, provokasyonlara sürükleneyeceği yolundaki umutlar boşa çıkmıştır. Gösterilere disiplin, örgütlülük, devrimci savaşkanlık egemen olmuştur.

30 Nisan genel grevi ve 1 Mayıs gösterileri, halkımızın savaş kararlılığını güçlendirdi, demokratik güçlerin eylem birliğinin önemini zorunluğunu gösterdi. 1 Mayıs başarısını kutlayan emekçiler, şimdi "bu birliği güçlendirirsek yenilmeyiz" diyorlar.

Ama, 1 Mayıs'ta halka sırt çevirenler de var. CHP Genel Başkanı Ecevit, Demirel hükümetini sözde eleştiriyor, ama hükümetin, sıkıyönetimin saldırılarına halkla birlikte karşı çıkmak yerine, en demokratik haklarını savunan işçilerin, emekçilerin eylemlerini yasa dışı diye karalıyor. Sol'u da sağı da birlikte cezalandıralım

diyerek, halk düşmanlarına, Demirellere, sıkıyönetimcilere el uzatıyor. CHP Genel Başkanı, görünüşte, gösterilere yasa dışı olduğu için karşı çıkıyor. Ama o, CHP'li 30 sayıların "1 Mayıs yasallaşsın" diye verdikleri önerilere de karşı koyuyor. Böylece hem 1 Mayıs'a yasak konmasına boyun eğiyor, hem de bu yasağa boyun eğmeyenleri suçluyor.

Maoculara bağlanan serüvenci kimi guruplar da yığınların eylemine nesnel olarak karşı tutum alıyorlar. Onlar sözde, bilinçsiz yığınları uyandırmak için teröre başvurduklarını söylüyorlar. Ama yığınlar 1 Mayıs'ta ne denli uyahık olduklarını gösterdikleri halde, serüvençiler teröre başvurmaktan vazgeçmiyorlar. Böylece yığınların eylemine karşı egemen sınıfların saldırısına fırsatlar hazırlıyorlar.

Halk düşmanı egemen güçler, halkın bu başarısı karşısında elbette boş durmuyor. Sendikalara, işçi partilerinin merkezlerine baskınlar yapılmış, binlerce işçi, aydın ve genç gözaltına alınmıştır. DİSK yöneticileri, İGD yöneticileri polisin elindedir. Şimdi Birinci görev, 1 Mayısta elde edilen yığinsal başarıyı, egemen sınıfların saldırısını geri püskürtmek için güçlü bir kampanyaya dönüştürmektir. Tüm sendikacılar, DİSK ve İGD yöneticileri, 1 Mayıs tutukluları serbest bırakılmalı, 1 Mayıs'la ilgili tüm soruşturmalar sona ermelidir.

Hükümet, halkımızın, demokratik güçlerin ülke ölçüsündeki yığinsal direnişleri karşısında bocalıyor. Aldığı tüm zorbalık önlemleri boşa çıkıyor. Yığınların direniş kararlılığı tüm baskıcı girişimlere karşı giderek güçleniyor.

Egemen sınıflara halka saldırılarını arttırmak fırsatını vermemek gerek. Çünkü, hükümet, Amerikayla imzaladığı kölelik anlaşmalarını Meclise getiriyor. İşçi ücretlerine, maaşlara, halkımızın geçimine yeni, dayanılmaz saldırılar gündemde bekliyor. Memleketi emperyalistlere satmak, ülkemizi emperyalistlerin dümen suyunda komşu Müslüman ve Arap halklarına karşı savaşlara sürüklemek, bir avuç yerli ve yabancı tekelin çıkarları için halkımızı açlığa mahkum etmek isteyen hükümet, bu amaçlarına zorbalıkla ulaşmaya çalışıyor. Herkesin

ağızına kilit vurmak, her türlü hak isteğini bastırmak için zorbalık yasalarının en gerici ve faşist nitelikli olanları Meclislere getiriliyor. "2Buhran ve Harp hali" yasası ile Koç'lar, Sabancılar, ordu içinde bunların uzantısı en gerici çevreler, Demireller ve Türkeşler, halka karşı iç savaşa hazırlanıyor.

30 Nisan genel grevini gerçekleştiren, 1 Mayıs başarısını elde eden tüm güçler, dalga dalga, ikili kölelik anlaşmalarının, zorbalık yasalarının, açlık paketinin üstüne yürümeli, Demirel hükümetinin halk düşmanı politikasına karşı halkın gücünü göstermelidir.

Demirel hükümetinin halk düşmanı politikasına karşı demokratik eylem birliği için güçlerinizi birleştirin! İkili kölelik anlaşmalarını, zorbalık yasalarını, açlık paketini yırtın! TKP'nin, TİP'in, TSİP'in, CHP'nin, Kürt devrimci demokratlarının, ordudaki ve polisteki yurtseverlerin birleşik gücü emperyalizme, işbirlikçi, tekeleci burjuvaziye karşı halkımızı utkuya ulaştıracaktır!

Yaşasın, Demirel hükümetinin halk düşmanı politikasına karşı demokratik güçlerin eylem birliği !

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ ARAŞTIRMA VEKELİ

İşçi sınıfı üretimden gelen gücünü 30 Nisanda gösterdi. Bilindiği gibi, DİSK yürütme kurulu, işçi sınıfının üretimden gelen gücünü gösterme yönünde bir çağrı yapmıştı. TKP bu çağrıyı destekledi ve 29 Nisanda tüm işçi sınıfını, emekçileri memurları, öğrencileri 30 Nisanda greve çağırdı. Zorbalık rejimi karşısında ortada kalınamaz diyen TKP, tutuk-sindikacıların serbest bırakılması, kapatılan sendikaların açılması, 1 Mayıs konan yasakların kaldırılması için demokrasiden ve özgürlükten yana olan tüm güçleri işçi sınıfının genel grevine omuz vermeye çağırdı.

Genel grev tüm ülke çapında başarıyla uygulandı. İşçiler işi bıraktı, memurlar, gençler, öğrenciler, öğretmenler, yurtsever kadınlar bu eylemde işçi sınıfının yanında yerini aldılar. Türk işe bağlı bir çok sendika, bağımsız sendika üyesi işçiler, Demirel hükümetinin halk düşmanı politikasına karşı demokratik hak ve özgürlükleri koruma amacıyla örgütlenen bu yığinsal direnişe katıldılar.

Genel grev savaşıyla Türkiye proletaryası bugünkü zorbalık rejimi karşısında demokratik hak ve özgürlükleri koruma ve genişletme, ulusal bağımsızlığı savunmada kesin kararlılığını bir kez daha gösterdi.

Türkiye proletaryası işçi sınıfının uluslararası birlik, dayanışma ve savaş gününü 1 Mayısı genel grevle karşıladı. 1 Mayısın bu yılki özelliği budur. Türkiye işçi ve emekçileri 1 Mayıs konan yasaklara, hükümetin, militarist kliğin baskılarına, patronların zorbalığına boyun eğmediler, bu tarihsel gününü genel grevde halkımızın savaş belgilerini dile getirerek kutladılar, 1 Mayısın şanlı tarihine bir sayfa daha eklediler.

30 Nisanda genel grevde elele veren işçiler, emekçiler 1 Mayısta 1 Mayıs alanlarına aktılar. Demirel hükümetinin halk düşmanı politikasının karşısına 30 Nisanda genel grevle yığinsal ve örgütlü bir biçimde çıkan Türkiye proletaryası, şimdi 1 Mayıs miting ve gösterilerinde halkımızın ana istemlerini haykırıyor. Selam olsun 1 Mayısın şanlı geleneklerini, tüm baskı ve engellemelere karşı genel grev savaşıyla yaşatan Türkiye proletaryasına.

"TKP'nin Sesi"

1.5,
25.4.80.Ali.

DAĞ GİBİ BÜYÜYEN SORUNLAR

S.D. ADC'nin başkenti Berlinde yayımlanan haftalık "Horizont" dergisi, "Dağ gibi büyüyen sorunlar" başlıklı bir yazıda, ülkemizdeki gelişmeleri ele aldı. Şimdi sizlere, bu yazıyı sunuyoruz. Yazıda özetle şöyle deniyor:

Türkiye Millet Meclisinde Mart ayı sonunda, Savaş sonrası dönemin eşine rastlanmayan olaylarından biri yaşandı. Korutürk'ün yedi yıllık cumhurbaşkanlığı görevinin sona ermesi üzerine yeniden devlet başkanı seçmek için toplanan parlamento, birinci tura başlayamadan, 10 dakika sonra dağıldı. Nedeni, Boğazlardaki cumhuriyetin devlet başkanlığı görevine tek adayın gösterilmemesiydi. Ama bu, aday yok anlamına gelmiyordu. Aday vardı ama, erkenden yarışa girmek isteniyorlardı. Çünkü deneyler

şunu gösteriyor:eninde sonunda seçimleri kazanan,ilk ileri sürülen adaylar değil,ödüllü anlaşmalarla saptanan adaylar oluyor.

Türkiye parlamentosundaki karmaşıklık,ülkenin tüm iç politik-sosyal durumu için de geçerlidir.Demirel hükümetinin kesin savaş açtığını söylediği politik terör,her gün yeni kurbanlar alıyor.Aşırı sağcı faşist grupların cunayetleri,genellikle cezasız bırakılırken,hükümetin baskı önlenleri,hemen de tümüyle,sol güçlere karşı yöneliyor.Örneğin son haftalarda tutuklanan 300'den fazla insanın ezici çoğunluğu Türkiye halkının ilerici çevrelerinden,en başta sendikacılar, öğrenciler ve aydınlardır.Sıkıyönetim maskesiyle hükümet,solculukla suçlanan partilerin,meslek kuruluşlarının,gazete ve sendikaların üzerine çullanıyor.

Polis devletinin artan baskılarına paralel olarak,Türkiye emekçilerinin sosyal durumu da açıkça kötüleşiyor.Demirelin Şubat ayı so-

nunda parlamentodan kıl payı geçirebildiği yeni bütçe, IMF' ~~nin~~ ve Dünya Bankası ~~nin~~ gibi emperyalist sermaye kuruluşlarının, mali yardımın koşulu olarak ileri sürdükleri dayatmaların damgasını taşıyor. IMF'nin baskısıyla Ocak ayı sonunda TL'sinin % 33 oranında devalüe edilmesi, Türkiye halkına, % 400'e varan fiyat artışlarına maloldu. Buna paralel olarak da, "istikrar programı" çıkarılarak, yabancı sermaye yatırımları önündeki engeller kaldırıldı ve ülke dışına kar transferine yeşil ışık tutuldu. Bu önlemler birçok orta halli Türk işletmesinin iflasına yolaçtı, açıyor. Bu işletmeler artık yabancı rekabetine dayanamıyor ve zaten (20'yi bulan işsizlik oranı, hızla yükseliyor.

Bunların yanısıra, özellikle petrol fiyatlarının artmasıyla, devlet bütçesindeki korkunç açık, sürekli büyüyor. Bu durum karşısında Ankara hükümeti, ülkenin, NATO'nun doğudaki ön karakolu durumunu ileri sürerek, Batının mali yardımlarına bel bağlıyor. Gerçekten de, Batı Almanya

başta olmak üzere NATO ülkeleri, bu görüş açısından Türkiye'yi mali bakımdan desteklemeye hazır olduklarını açıkladılar. Bundan bir süre önce ~~xxxxx~~ Türkiyeyle ABD arasında imzalanan ve ^{bu arada} Pentagon/Sovyetler Birliği'ne karşı yönelik üslerden yararlanma hakkı veren ~~anlaşma~~ askersel işbirliği anlaşması Demirel hükümetine 100 milyonlarca dolar tutarında Amerikan askersel-ekonomik yardımı sağlıyor. Ama, Ankarada da belirtildiği gibi, bu yolla dağ gibi büyüyen sorunların üstesinden gelinebilmesi, hiç te olasıya benzemiyor. Çünkü Türkiye'nin, emperyalizmin militarizm sistemine, üsler sistemine giderek daha da bağlanması, Türk ekonomisinin yozlaşmasının ve geniş yığınların ağır durumunun köklü nedenlerinden biridir. Bununla ilgili olarak Türkiye basınında başbakan Demirel, ülkenin barış, düzenlik, iyi komşuluk ve ekonomik kalkınma çıkarlarını, IMF'nin, NATO'nun çıkarlarına kurban ~~xxxxx~~ etmekle sunuluyor.

TKP'nin Sesi

Bizim Radyo

1.5
30 Nisan 1980 Sül.

KOMÜNİSTLERİN BARİŞ VE SİLAHSIZLANMA İÇİN AVRUPA ÜLKELERİ HALKLARINA

ÇAĞIRISI

S.D. Avrupa komünist ve işçi partilerinin 28-29 Nisan günleri Bariste yapılan barış ve silahsızlanma konulu forumundan sonra, komünistlerin barış ve silahsızlanma için Avrupa halklarına bir çağırısı yayınlanmıştır. Çağırıda şöyle deniyor: "Çılgınca tırmandırılan silahlanma karşısında sesinizi yükseltin! Avrupa halkları, uyanık olmanız için tüm dedenler ortadadır. En yoğun nüfuslu Anakaramızda yıkım ve ölüm araçlarının çoğalması veya gelişmelerin buna yönelmesi geleceğimiz için büyük bir tehlike oluşturuyor. Siz, bu korkunç yıkımın ne olduğunu, halk yığınlarının günlük gereksinimlerini karşılamak, Avrupa halklarının daha da gelişmesini sağlamak için gereken harcamaların ne amaçla yağma edildiğini, bu duruma son verilmesi gerektiğini çok iyi biliyorsunuz."

Dünyayı yeniden "soğuk savaş" dönemine sokma amacıyla son zamanlarda başlatılan harp psikozu yaratma kampanyası, barış ve yumuşama, karşılıklı güven ve uluslararası işbirliği davasına büyük zararlar vermiştir. Yumuşama alanında elde edilen başarıları yoketmek amacıyla Avrupanın ortasına yeni nükleer silahlar yerleştiriliyor. İmzalanmış olan anlaşmalar ^{gigeneiyor,} baltalanıyor, görüşmeler ve ~~kararlar~~ ^{baltalanıyor} ekonomik, kültür ~~ve~~ ^{ve} spor alanındaki ilişkiler ^{gigeneiyor,} ~~Ankaramızın~~ ^{Ankaramızın} halkları, barış, ⁱⁿ dostluğun dürüst ve kalıcı bir işbirliğinin değerini çok iyi biliyorlar. Hitler faşizmine karşı kazanılan utkunun 35.yıldönümü, barışın ne denli bir temel insan hakkı olduğunu, insanlık için ne denli bir değer taşıdığını anımsatıyor. Avrupanın çeşitli ülkelerinde yaşayan bizler, günümüzde bu tehlikeli tırmanışın sürdürülmesi sonucu elde edilen tüm kazanımları yitirebiliriz.

Biz, silahlanmanın ^{ada} ve silahlı kuvvetlerin ^{de indirim yoluyla} kısıtlanmasıyla, yumuşama alanında ilerlemeyle ^{çok şey kazanırız.} daha büyük kazanımlar elde edebiliriz. Bunu gerçekleştirecek güçler vardır.

Biz, komünistler barış için savaşıyoruz. Biz, halklar arasında işbirliği ve dostluk, silahsızlanma istiyoruz. Bunun için de, biz, barışın ortak davamız olduğunu ve yalnız bizim ortak çalışmalarımızla sağlanabileceğini bildiririz:

-- Avrupaya Amerikan yapısı yeni nükleer roketlerin yerleştirilmesi ve bu gibi silahların üretimine geçilmesi yönündeki NATO kararının ortadan kaldırılması veya bu kararın uygulanmasından vazgeçilmesi, eşitlik ve garantili güvenlik koşuluyla orta menzilli roketler sorunu üstüne yapıcı görüşmelerin başlaması için ^{ortak} çabalarımızı artıralım.

--- SALT-2 anlaşmasının hemen onaylanması ve stratejik silahların sınırlandırılmasını amaçlıyan görüşmelerin sürdürülmesi için ortak eylemlere geçelim.

--- Silahlarda ve silahlı kuvvetlerde indirim yapılması yönündeki Viyana görüşmelerinde kesin bir ilerlemenin sağlanması için ortak savaş yürütelim ve Anakaramızda nükleer silah kullanılmamasını garanti eden nükleer silahlardan arındırılmış bölgelerin oluşturulması da dahil bu yöndeki tüm önlemleri

destekliyelim.

--1980 yılında Madrid'de Avrupa güvenliği ve işbirliği üstüne yapılacak olan toplantıda,Helsinki sonuç beğesinde yer alan tüm saptamaların bütün ülkelerce gerçekleştirilmesi,özellikle politik yumuşamanın askersel yumuşamayla tamamlanması nın sağlanması için ortak savaş yürütelim.

--- Anakaramızda askersel yumuşama ve silahsızlanma üstüne Varşova'da bir Avrupa konferansının toplanması için ortak girişimlerde bulunalım.

--- BM'in silahsızlanma üstüne yaptığı olağanüstü toplantısındaki saptamaların pratikte gerçekleşmesi için ortak istemlerde bulunalım.

---Silahsızlanma yoluyla sağlanacak parasal kaynakların gelişme gereksinimlerini ~~karşı~~ karşılama da, ve açlığa karşı savaşta kullanmak için ortak savaş yürütelim.
istemi

Bu,bloklardışı ülkelerin ve tüm insanlığın çıkarlarıyla uyumludur. Bugün silah-
sızlanma için savaş en ivedi görevdir. Biz,tüm Avrupa ülkeleri komünistleri,barış
ve silahsızlanma konusunda ne biçimde olursa olsun her dialoğa,görüşmeye ve ortak

eyleme hazırız. Bu amaçla tüm barışsever güçlerin birleşmesini istiyoruz. Hangi ulustan olursa olsun, nasıl bir politik görüşü savunursa savunsun biz, herkese, komünistlere, sosyalistlere, sosyal-demokratlara, din çevrelerine şunu söylüyoruz: "Barış hepimizin ortak davasıdır".

Biz, Helsinki ^{toplantısı} ruhunda, Madrid toplantısı doğrultusunda Ankaramızda yumuşama ve silahsızlanma için çaba harcamaya kararlı olan Avrupadaki tüm güçlerle, her ^{Kabul edilebilecek} ~~şey~~ ^{de yapılabilir} biçimlerde danışma ve fikir- ^{de} ~~tokuşma~~ ^{da} bulunmaya hazırız.

İyi niyetli erkek ve kadınlar: her ülkede ve tüm Avrupada ortak eylem yürütelim. İlerleme, mutluluk ve barış davasında utkuya birliikle ulaşılacaktır.

"TKP'nin Sesi"

Haberler:

1.5.80 Ö. / E.

Tüm Türkiye,işçi ve emekçi yatakları 1 Mayıs alanı oldu.1 Mayıs çeşitli biçimlerde yığinsal olarak coşkuyla kutlandı.

Demirel hükümetinin ve militarist kliğin bütün baskı ve engellemelerine karşın 1 Mayıs bütün yurttta çeşitli biçimlerde yığinsal olarak kutlandı.Ankara'da Şirintepe'de işçi ve emekçiler 1 Mayıs'ı coşkuyla kutladılar.Birlik Dayanışma'cı,TİP'li,TSİP'li ve CHP'li ilerici ve yurtseverler,demokratlar,komünistler 1 Mayıs bayrağını yükselttiler.Sıkıyönetimin,polisin baskı ve engellemerine karşın emekçiler yollara barikatlar kurdular.Trafiği kapattılar.Şirintepe'de yüzlerce ilerici ve emekçi "Yaşasın 1 Mayıs","1Mayıslar engelenemez""Baskı yasalarına hayır!""TKP'ye Özgürlük""TKP Savaş alanlarında""Faşizme geçit yok" belgilerini haykırdılar.^{Alanda} ~~Mayanda~~ Şirintepe ~~emekçi~~ halkından bir emekçi konuştu ve özetle şöyle dedi:"Tarihin her döneminde 1 Mayıs 90 yıldır tüm engellemelere ve yasaklara karşın kutlanıyor.Bundan böyle de kut-

lanacaktır."

Kırıkkale'de Bağlarbaşı semtinde Maden-İş Üyesi işçiler ve diğer sendikaların üyesi işçilerin bir kesimi, İKD-İGD, Genç Öncü Üyeleri düzenledikleri ortak bir gösteride, Yaşasın 1 Mayıs, 1 Mayıs kutlanıyor 1 Mayıs kutlanacaktır belgilerini haykırdılar. Halkın büyük bir ilgiyle izlediği gösteriye ~~çok sayıda~~ yüzlerce ilerici ve yurtsever katıldı. Binlerce pul atıldı. Hasanoğlu ve Elmadağ ilçelerinde 1 Mayıs belgelerinin yazılı olduğu binlerce pul dağıtıldı. Ankara'nın diğer semtlerinde ve ilçelerinde de ilerici gençler, emekçilerle birlikte 1 Mayıs belgelerinin yazılı olduğu pankartları sokaklara astılar.

CHP sol kanadına mensup 22 parlamenter DİSK 1. Bölge temsilciliğini ziyaret ederek 1 Mayıs'ı kutladılar. Parlamenterler adına bir konuşma yapan CHP Zonguldak senatörü Pestilci, ilerici devrimci parlamenter ^{adına} adı na 1 Mayıs'ı yasaklamayı ~~kinadı~~ ^{kinadı}.

Pestilci konuşmasında 1 Mayıs'ın kutlanmasını yürekten istiyoruz. 1 Mayısın yasal olarak kutlanması için çaba gösteriyoruz. Türkiye'nin aydınlık günlerinde işçi sınıfı bu bayramını yasal olarak kutlayacaktır dedi. Pestilci ayrıca Demirel hükümetinin terörüne değindi. İşçi sınıfının dayanışmasının yanındayız. DİSK'in şahsında 1 Mayıs'ı kutluyoruz. DİSK 1. Bölge temsilcisi Ali Kaya yaptığı konuşmada parlamenterlerin gösterdiği dayanışmaya teşekkür etti.

1977 yılının 1 Mayıs'ında gerici, faşist güçlerin, CIA ve kontrgerillanın hunharca kırım hareketinde şehit düşen emekçilerden Bayram Çıtak 1 Mayıs'da yapılan bir törenle mezarı başında anıldı. Çok sayıda ilericisi, kadın, öğretmen ve genç 1 Mayıs şehitlerinden Bayram Çıtak'ın mezarı başında bir gösteri yaptılar. 1 Mayıs'ın engellenemeyeceğini belirttiler. Törende konuşan Bayram Çıtak'ın eşi Server Çıtak, kocamın bıraktığı yerden kavgayı sürdürmeye kararlıyım dedi. Server Çıtak

kendisinin ve 3 çocuğunun barış, demokrasi, bağımsızlık, ~~ve~~ toplumsal ilerleme ve sosyalizm savaşında birer nefer olduklarını söyledi. Bayramın anısı her 1 Mayıs'da daha güçlü yaşatacağız dedi. 1 Mayıs şehitlerinden Bayram Çitak'ın mezarı başında yapılan tören, 1 Mayıs marşının söylenmesiyle son buldu.

Çağdaş gazeteciler Derneği, 1 Mayıs kutlamalarına konan yasakları protesto etmek ve 1 Mayıs'ı kutlamak amacıyla DİSK' 1. Bölge temsilciliğini ve Banksen Üyesi işçilerin grevde oldukları ~~kırxgırmıx~~ yerini ziyaret ettiler.

Sıkıyönetimin sürekli baskı ve terörü altında bulunan Cincin bağları semtinde ilerici, yurtsever komünist, demokrat genç, yaşlı, kadın erkek yüzlerce emekçi ellerinde kırmızı bayraklarla 1 Mayıs'ı görkemli bir biçimde kutladılar. Gece kondulardan çıkan emekçiler toplu halde işçilerin sınıfının savaş belgilerini haykırdılar ve geniş bir meydana

toplandılar. Polisin, sıkıyönetimcilerin saldırılarının önlenebilmesi için emekçiler, yolları trafiğe kapadılar. Cincinbağları emekçileri "Yaşasın 1 Mayıs," 1 Mayıs 1 Mayıs ilk dileğimiz, yaşatacak seni tunç bileğimiz" belgilerini haykırdılar. Haydi 1 Mayıs 1981'e, TKP savaş alanlarında, TKP'ye Özgürlük, TKP yaşıyor, bayaşıyor. 1 Mayıs'lar kutlandı' kutlanacak" belgileriyle ve 1 Mayıs marşıyla Cincinbağları emekçileri gecekonduların arasında yürüyüş yaptılar. Evlerin damlarına kızıl bayraklar asıldı ve gösteri disiplinli bir biçimde başarıyla sona erdirildi.

Maden-İş'in MEES'e karşı grev yaptığı işyerlerinden Koptes'te otobüs ve diğer ulaşım araçlarıyla sabahın erken saatlerinde giden ilericiler, yurtseverler, grevci işçilerle birlikte 1 Mayıs'ı kutladılar. Yığinsal bir biçimde yapılan toplantıda konuşmacılar 1 Mayıs'ın her yıl kutlanacağını vurguladılar. İşçi marşlarının söylendiği grev

alanında binlerce ilerici,yurtsever 1 Mayıs 1 Mayıs ilk dileğimiz,yaşatacak seni tung bileğimiz ~~diyorduk~~.Yaşasın genel grev,TKP savaş alanlarında,TKP'ye özgürlük belgilerini haykırdılar.Kutlamanın sonuna doğru grev yerine gelen çok sayıda polis ve asker grev ziyaretini ve 1 Mayıs kutlamasını engellemek istediler.Ancak binlerce ilerici buna fırsat tanımadı ve haydi 1 Mayıs 1981'e belgisini haykırarak dağıldılar.

Ordu'da ~~birlik~~ Birlik,Dayanışma,TİP ve TSİP'li emekçilerle birlikte çok sayıda ilerici ve yurtsever 1 Mayıs'ı kutlamak için ortak bir miting yaptılar.Ordu valisi ve polis mitingi sabote etmek için çeşitli provokasyonlarda bulundu.Karadenizin diğer illerinden ve ilçelerden gelen çok sayıda emekçiyi polis engeleyerek şehrin dışında bekletti.Bu arada faşistler 1 Mayıs savaşçılarına saldırmaya yeltendi.Ancak bütün han-lara karşı 1 Mayıs Ordu'da disiplinli ve kararlı bir biçimde başarıyla kutlandı.

Ankara'da Balgat işçi bloklarında da işçi ve emekçiler bir gösteri yaptılar. Kızıl bayraklar taşıdılar. İşçi bloklarının bulunduğu meydana bir toplantı yapan işçi, emekçi ve gençler, "NATO'dan çıkılsın, Üsler, sökülsün, TKP savaş alanlarında, 1 Mayıslar yasaklanamaz" belgilerini haykırdılar.

Eskişehir'de polis ve sıkıyönetimin bütün baskılarına karşın işçi, emekçi ve ilerici, yurtsever gençler, kadınlar 1 Mayıs'ı değişik biçimlerde kutladılar. Site yurdunun bahçesi, kızıl bayraklarla donatıldı.

Bursa'da düzenlenen 1 Mayıs mitingi komünistlerin, ilerici ve yurtsever güçlerin ortak bir başarısı oldu. Mitingi düzenleyen Birlik Dayanışma, TİP, TİEP emekçilerin 1 Mayıs kutlamasına yığinsal katılımını sağladı. Tekstil sendikası temsilçisi Turgut Palabıyık yaptığı konuşmada 1 Mayıs'ın önemi üzerinde durdu, Anti-emperyalist savaşımın anlamını,

bölgemizdeki durumun değerlendirmesini yaptı. Yaşasın 1 Mayıs, faşizme geçit yok" belgilerini haykıran binin üzerinde işçi ve emekçi, faşizme karşı demokratik birlik, haydi grevlerle dayanışmaya belgilerini de yükselttiler. Coşkulu bir miting andıran sonra 1 Mayıs kutlaması sona erdi.

"Ersin'de binlerce DİSK'li, Türk-İş işçi ve emekçi, Birlik Dayanışma, TİP-TSİP üyeleri, CHP'li yurtseverler 1 Mayıs'ı yığinsal bir biçimde coşkuyla kutladılar. Yürüyüşten sonra yapılan mitingte DİSK yürütme kurulu üyesi Rıza Güven bir konuşma yaptı. "1 Mayıs işçi sınıfının bayramıdır. Kutlama hakkımızı kimse elimizden alamaz. Buraya sloganlarımızı, isteklerimizi haykırmak için geldik. dedi. Demirel hükümetinin baskı yasalarını, açlık paketi eleştiren Güven, Demirel hükümeti çekilmelidir dedi. Olaysız geçen mitingten sonra Rıza Güven polisçe gözaltına alınarak İstanbul'a gönderildi. Burada diğer ilçelerden ve kentlerden gelen binlerce emekçiye polis ve sıkıyönetimciler geri çevirdiler.

İstanbul'da polis ve sıkıyönetimcilerin 1 Mayıs sabahına kadar giriştikleri baskı operasyonlarına karşın 1 "ayıs'ı işçi ve ~~emek~~ emekçiler, ilerici, yurtsever gençler, kadınlar çeşitli biçimlerde kutladılar. Komünistler, ilericiler, devrimciler, yurtsever demokratlar, İstanbul çeşitli semtlerinde korsan gösteriler yaptılar. Mayıs yasaklanamaz, TKP'ye Özgürlük, Faşasın 1 Mayıs, faşizme geçit yok belgileri tüm İstanbul'da yankılandı.

İzmir'de Birlik Dayanışma, TİP, TSİP, Kürt demokratları ve CHP'li yurtseverlerin katılımıyla yapılan 1 Mayıs kutlamaları coşkun bir biçimde oldu. İzmir'in yigirtileri Paris' işçileri, tüm emekçiler 1 Mayıs'ı tunç bileğimizle yaşatacağız diye haykırdılar. Ege'de, Balıkesir, Burhaniye, Bigadiç Bandırma ve diğer ilçelerde yasal olarak yapılan 1 "ayıs gösterilerine binlerce emekçi yığınsal olarak katıldı. 1 "ayıs marşlarıyla yürüyen emekçiler Demirel hükümetinin halk düşmanı politikasını, baskı yasalarını

sert bir biçimde protesto ettiler. Bu 1 Mayıs gösterilerine egeli köy emekçileri yığıncaal bir biçimde katılarak işçi sınıfıyla bağlaşıklığını dile getirip istemlerini dile getiren belgileri haykırdılar.

Antal'ya'da binin üzerinde ilerici ve yurtsever katıldığı 1 Mayıs gösterisine polis saldırdı. 10 yaşında bir çocuk polisin silahlı saldırısında şehit oldu. Polis 260 kişiyi gözaltına aldı.

Yurdun diğer kentlerinde, ilçelerinde de 1 Mayıs kutlamaları değişik biçimlerde yapıldı. TKP 1 Mayıs kutlamalarının başarısını tüm ortak niteliyor. demokrasi güçlerinin başarısı olarak ve tüm 1 Mayıs savaşçılarını selamlıyor. 1 Mayıs'ta temel hak ve özgürlükleri korumak, genişletmek için haklı bir savaşım veren işçi ve emekçiler, ilerici, yurtsever güçler eylem birliğini yükselttiler. ~~Ekim~~ 30 Nisan genel direnişi ve 11 Mayıs kutlamaları sırasında gözaltına alınan sendikacıların, emekçilerin, ilericiilerin derhal serbest bırakılması için TKP halkımızı birliğe çağırır-

"TKP'nin Sesi"
Haberler:

1. Mayıs 80 Ö.

DİSK Genel merkezinin genel direnişle ilgili açıklaması: DİSK'e bağlı tüm işyerlerinde çalışan DİSK üyesi işçiler 30 Nisan 1980 günü değişik sürelerle üretimden gelen güçlerini kullanarak, 1 Mayısı tüm ülke ~~çapında~~ devrimci özüne uygun olarak kutlamışlardır. İşçilere, emekçilere yönelik saldırılar karşısında işçi sınıfının azmini, demokrasî hak ve özgürlükleri korumak ve genişletmek yolundaki kararlılığını göstermişler ve 1 Mayıs'ın yasal kutlanmasının önüne konulan engelleri protesto etmişlerdir. Bu protesto eylemleri sırasında işçiler, işyerlerinde topluca DİSK genel başkanı Baştürkün 1 Mayıs mesajını topluca okumuşlardır. ~~Protesto~~ *Protesto eylemleri* Türkiye'nin her yanına kapsayan genişlikte olmuş birçok ilde Türk-İş'li işçiler de protestoya katılmış ya da, DİSK üyesi işçileri destekliyen eylemlerde bulunmuşlardır. Hayat pahalılığının, zamların görülmedik boyutlara ulaştığı, işçi kıyımlarının, sürgünlerin, anti-demokratik baskı ve uygulamaların giderek arttığı, faşist saldırıların yoğunlaştığı ~~temel hak ve~~

temel hak ve özgürlüklerimizi yeni baskı yasalarıyla budandığı, sömürü ve baskının derinleştiği böylesi bir ortamda işçiler 1 Mayıs 1980'ni anlamlı bir biçimde yaşamışlardır. 1 Mayıs işçilerin, emekçilerin uluslararası birlik, ^{sevgi} ~~misadde~~, ve dayanışma günüdür. 1 Mayıs, faşist diktatörlükler, haraç dünyanın tüm ülkelerinde kutlanmaktadır. 1 Mayıs, Nazi kamplarında bile kutlanmıştır. Demokrasi adına, demokratik hakların katledilmek istendiği bir ortamda, ana muhalefet partisi liderinin temel hak ve özgürlüklerini korumaya kararlı işçileri eleştirmek istemesi de tarih önünde gerekli yerini alacaktır. Yurttaşların güvenliğini sağlayamayanlar, bugün protestoya katılan muhalefet haklarını kullanan işçiler üzerinde yoğun bir baskı yaratmak istemişlerdir. Protestoya katılan bazı işçilerin gözaltına alınması temel hak ve özgürlüklere yönelik tam bir saldırıdır. ^{ve} ~~nin yeni uygulamalarıyla~~, Demirel hükümeti, demokratik hak ve özgürlüklerin ³ ~~3~~ kullanılmasını sağlamıyacak kadar aciz içinde olduğunu göstermiştir. Ama gözaltına alınan işçiler yalnız değildir. DİSK üyeleri sınıf kardeşlerine son ⁴ ~~4~~ kadar

sahip çıkacaktır.

GENEL DİRENİŞ BÜTÜN YURTTA BAŞARIYLA UYGULANDI: DİSK'in çağırısıyla DİSK üyesi işçiler ve birçok il ve ilçelerde de TÜRK-İŞ'e bağımsız sendikalara üye işçiler, memurlar, teknik elemanlar, ilerici gençler 30 Nisan Çarşamba günü tüm ülke çapında uygulanan genel direnişe aktif bir biçimde katıldılar. "1 Mayıs yasaklanamaz" belgisiyle genel direniş yapan işçi ve emekçiler Demirel hükümetinin baskılarını, faşist saldırılarını, hayat pahalılığını, işçi kısımlarını, sürgünleri protesto ettiler.

Maden-İş sendikasının örgütlü olduğu Üzel, TEDEKA, Erke balata, Grundig işyerlerinde işçiler işi bırakma eylemi yaptılar. Polis ve jandarma birlikleri bu işyerlerinin çevresini kuşattı. Bursa'da DİSK'in çağırısı üzerine banka, büro, maden ve tekstil iş kollarında binlerce işçi işi ~~durdu~~ ^{erkek}. DİSK'e bağlı Baksen'in örgütlü olduğu Yapı ve Kredi bankasında ve Bursa Yağlı tohumlar kooperatifinde çalışan işçiler işbaşı yapmadılar. ~~iş saat 11 ka~~

~~İş bırakıldılar.~~ Maden-İş sendikası DİSK'in çağırısı üzerine örgütlü bulunduğu Orhan Gazi kurulu, Erbah, Ayak, Feno işyerlerinde iki saat işi durdurdu. Tekstil sendikasına üye işçiler de genel direnişe yığinsal bir biçimde katıldılar. Tekstil sendikasının yetkili olduğu Tofaş ve İpsan işyerlerinde de 3'er saatlik işi durdurma eylemleri yapıldı. DİSK'in çağırısı üzerine İzmir'de de işi durdurma eylemleri yapılmıştır. İzmirin çeşitli yerlerinde, okullarda, liselerde gençler genel direnişi destekliyen toplantılar, forumlar düzenlemişlerdir. Samsunda da Endüstri meslek lisesi, ~~XX~~icaret lisesi, Namik Kemal Enstitüsü ve Samsun Eğitim enstitüsü öğrencileri derslere girmediler, genel direnişi desteklediklerini bildirdiler. Maden-İş 14. bölgeye bağlı elektro metal, kopset, termel, Kaynak, demak ve diğer fabrikalarda 30 Nisan ~~günü~~ sabahı işçiler toplu halde işi bıraktılar. Maden-İş 16. bölgeye bağlı Arıkul, Etal, Hidromak ve diğer işyerlerinde işi bırakma eylemleri yapıldı. Burada Halkalı Kaynak işyerinde çalışan işçiler fabrika yakınında bulunan bir okula,

5
"Yaşasın 1 Mayıs yazılı" bir pankart astılar. İstanbul'un çeşitli lise, orta okul ve meslek okullarında genel direnişⁱ ~~aylatımı~~ destekleme eylemleri yapıldı. ~~Bu arada~~ 29 Nisan Çarşamba günü 150 öğrencinin gözaltına alındığı Sefa köyü lisesinin çeversi polisçe kuşatıldı, öğrenciler dışarı çıkarıldı. Edirne'de tekstil sendikasının örgütlü olduğu Meriç tekstil ~~ış~~ tekstil iplik, kilim mensucat işçileri direnişe geçtiler. Edirne'de banka emekçileri de genel direnişe katıldılar, Bankenin örgütlü olduğu Trakya yağlı tohumlar işyerinde çalışan işçiler de işi bırakma eylemi yaptılar. Zonguldakta aralarında DİSK'e ve Türk-İş'e bağlı sendikaların bulunduğu 32 demokratik kuruluş 1 Mayısı coşkun bir biçimde kutluyor ve 1 Mayısı kutlayan işçi ve emekçiler DİSK'in 30 Nisan genel direnişine katıldılar. DİSK'in çağrısı üzerine Ankarada da işçi ve emekçiler genel direnişe aktif bir biçimde katıldılar, gençler genel direnişi destekleme eylemleri yaptılar. Genel direniş Ankarada

7

otobüs ve temizlik işçilerinin işbaşı yapmamalarıyla başladı. DİSK'e, Türk-İş'e ve bağımsız sendikalara bağlı işçiler de çeşitli işyerlerinde toplantılar yaptılar, DİSK'in 1 Mayıs mesajını okudular, 1 Mayısın ve genel direnişin anlamını ve önemi vurgulayan konuşmalar yaptılar ve işyerlerinde grevler başlattılar. İşçiler ve emekçiler sabahın erken saatlerinde polis ve jandarmanın yolları kapatmasına karşın işyerlerinde direnişe geçtiler, toplantılar yaptılar. İşçilerin kararlı tutumu sonucu polis işyerlerine giremedi. Buarada polis EGO genel müdürünü gözaltına aldı. Metalurji işçileri de Madeniş'in örgütlü bulunduğu 19 ~~işyerinde~~ işyerinde genel direnişe katıldılar. MESS'e karşı grev yürütmekte olan temel enerji, ışık kollektif ve kooptep işyerleri işçileri de 1 Mayısın ve genel direnişin anlamını belirten konuşmalar yaptılar. Metalurji işçileri, işyerlerinin çevresindeki bütün işçi ve emekçilerin desteği altında 1 Mayıs, 1 Mayıs ilk dileğimiz, yaşatacak

"seni tunc bileğimiz" belgilerini haykırdılar. Makine kimya endüstrisine bağlı gazı fişek ,tekstil makinaları fabrikası ve kayas kapsul işyerlerinde işçilerin büyük bir kısmı işe gelmiyerek genel greve katıldılar Banka ve büro emekçileri de,tam bir dayanışma içinde genel greve katıldılar. Bansen'in örgütlü olduğu tüm bankaların işyerlerinde banka emekçilerixxxxxxix işlemleri durdurdular,bankaların bazı şubeleri kapılarını bile kapattılar. Çeşitli sigorta şubelerinde de genel direniş eylemleri yapıldı ve bu direniş eylemlerine teknik eñemanlarda da katıldı. Emekli sandığına ve vergi xxxix dairesine bağı li işyerlerinde de işçiler direniş bayrağını yükselttiler. Buarada iş müfettişleri de çeşitli bakanlıklarda ve işyerlerinde emekçilerle birlikte direniş yaptılar. Adanada ,Mersinde ,Eskişehirxxçeşitli işyerlerinde DISK'e, kentte ve ilçede Erk-is'e bağı li sendikaların üyesi 10 binlerce işçi işi bırakma eylemi yaptılar "1 Mayıs yasaklanamaz" belgisiyle Demirel hükümetinin baskı politikasını,zorbalık rejimini kurma girişimlerini protesto ettiler.

Sümerbank emekçileri öğleden önce bir forum düzenlediler. Daha sonra yemek boykotuna gittiler. Bayındırlık bakanlığında ve diğer bazı işyerlerinde de emekçiler genel direniş katıldılar. Banksen ve Sosyal İş ve Bank Der üyeleri tüm işyerlerinde binlerce ortak bildiri dağıttılar. 1 Mayıs'ın işçi geleneklerine uygun bir biçimde kutlanması önlenemeyeceğini vurguladılar. Türkiye Elektrik Kurumuna bağlı işyerlerinde de Tek Ges-İş üyesi işçiler genel grevi başarıyla uyguladılar. İşçilerin ezici çoğunluğu genel greve katıldı. Burada çalışan memurların önemli bir çoğunluğu da genel greve gitti. Hastanelerde, sağlık ocaklarında ve diğer hizmetlerde çalışan sağlık emekçileri de genel direnişteki onurlu yerlerini aldılar. Forumlar düzenlediler, bildiriler dağıttılar. Yemek boykotu yaptılar. Orman bakanlığı ve Tarım bakanlığı memurları, teknik elemanları genel direnişe katıldılar. Devlet Su işleri müdürlüğüne bağlı işyerlerinde de işçiler bir forum düzenlediler.

10

Maden Tetkik Arama Enstitüsündeki genel direniş uygulaması işçi, memur teknik eleman dayanışmasının en güzel, en onurlu örneklerinden biri oldu. ~~Beşinci Maden Enstitüsü~~ Türk-İş'e bağlı Türkiye Gazeteciler Sendikasına üye matbaa işçileri de bu direnişlerde yerlerini aldılar. TRT çalışanlar, tüm emekçiler eylem birliğinin önemini vurgulayan ve 1 Mayıs kutlamasına çağıran ortak bir bildiri dağıttılar. Ankara'da ilerici güçler kentin çeşitli yerlerinde gösteriler yaparak genel direnişle dayanışmalarına gösterdiler. Ankara, İstanbul, Adana, Konya ve Eskişehir yollarını trafiğe kapayarak gösteriler yaptılar. Bu yollar üzerindeki çeşitli ilçelerin ve köylerin girişlerine "yaşasın 1 Mayıs" yazılı pankartlar astılar. Kentin içinde öğrenci, gençler çeşitli okullarda derslere girmediler.

Adana'da DİSK'e ve Türk-İş'e bağlı sendikalar omuzomuzaya genel greve katıldılar. Belediye işyerinde 2 bin işçi, Paktaş'da Tekstil

Üyesi 2 bin işçi, Gıda-İş'in örgütlü olduğu Etbalık kurumunda 320 işçi, Devrimci Toprak-İş'in örgütlü olduğu Çukurova toprak su pılanlama işyerinde ve Ziraii araştırma enstitüsünde 550 işçi direniş yaptı. Türk-İş'e bağlı Petrol-İş üyesi/^{bin} işçiler Sasan'da YSE-İŞ'in örgütlü olduğu 6.bölgede 250 işçi, Teksif'e ~~bağ~~ bağlı Teksa işyerinde 600 işçi, Bossa'da 1500 işçi, Gıda-İŞ'in örgütlü olduğu Adana Tekel sigara fabrikasında 800 işçi belirli aralıklarla işi bırakarak genel greve katıldılar. Çukobirlik'de 600 işçi, İplik fabrikasında 105, Akdeniz'de 2500 işçi de çeşitli sürümlerde direniş yaptı. Mersin'de Soda fabrikasında 1200 belediye işyerilerinde 2500, Çimsa'da 800 ~~İ~~İraş'ta 800 TKV fabrikasında 10 bin, Cam sanayinde 1200, Pissa'da 500 işçi işi bıraktı. Bütün bu işyerlerinde DİSK genel başkanı baştürk'ün 1 Mayıs mesajı okundu. Adana'da çeşitli yüksekokullarda, meslek okullarında ve liselerde öğrenciler gösteriler yaptı. Genel direnişi destekledi.

İzmir'de Konak alanında 30 Nisan Çarşamba günü Birlik Dayanışma ve TIP üyelerinin oluşturduğu ~~2x1111111111~~ 1500 kişilik bir kitle gösteri düzenledi. Bu gösteride 1 Mayıs 1 Mayıs ilk dileğimiz, yaşatacak seni tunç bileğimiz¹ belgileri haykırıldı. 1 Mayıs marşı söylendi. Gösteri sırasında polis halkın üzerine ateş açtı. 100 kişi gözaltına alındı. Öte yandan yine Konak meydanında ~~2x1~~ üzerinde TKP yazılı balonlar uçuruldu.

İstanbul'da çeşitli semlerde esnaf ve zanaatkarlar, 2.5 saat süreyle kepenklerini kapadılar ve bununla 1 Mayıs'ın yasaklanmasını protesto ettiler. Bu işlerinde çalışan emekçilerin büyük bir kesimide işe gitmeyerek genel direnişi desteklediler. Buarada ilerici gençler kentin çeşitli yerlerine "yaşasın 1 Mayıs, TKP'ye özgürlük" sloganları yazdılar. Eskişehir'de de çeşitli yerlerde emekçiler ve öğrenciler 1 Mayıs'ın yasaklanmasını mitinglerle protesto ettiler. Gösterileri

-13-

faşizme geçit yok belgisiyle sona ^{erdi,} ermiştir. Eskişehir Belediyesinde ^{de} ve su işlerinde çalışan işçiler işi bıraktılar. Toplantılar düzenlediler.

TKP yurdumuz işçi ve emekçilerinin, ilerici güçlerinin temel hak ve özgürlükleri korumaya ve 1 "ayıs" ~~ix~~ a vurulmak istenen zincirleri kırmaya yönelik bu en haklı direnişi sırasında gözaltına alınan bütün sendikacıların, ~~ix~~ DİSK genel başkanı Baştürk'ün ve yürütme kurulu üyesi Aktolgalı'nın, ilerici gençlerin derhal serbest bırakılmasını istiyor. Bunun için halkımızı ~~ix~~ ilerici, yurtsever güçleri eylem birliğini daha da güçlendirmeye çağırıyor.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

1 Mayıs tüm yurttta coşkun bir biçimde kutlandı

Uluslararası işçi sınıfının birlik, dayanışma ve savaş günü 1 Mayıs bütün yurttta "1 Mayıs'lar yasaklanamaz, 1 Mayıs 1 Mayıs ilk dileğimiz seni yaşatacak" tunç bileğimiz ^{TKP'ye özgünlük ve özgüvenle} belgileri altında kutlandı. İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Eskişehir, Ordu ~~xxx~~Mersin ~~xxxx~~ ve Bursa gibi bütün büyük kentlerin işçi ve emekçi yataklarında yığinsal olarak, değişik biçimlerde kutlanan bir mayıs'ta işçi ve emekçiler halk düşmanı Demirel hükümetinin baskı ve terörüne karşı tüm ilericilerin eylem birliği bayrağının yükseltti. Sınıf sendikalarının, demokratik örgütlerin, TKP'nin ve işçi partilerinin öne koydukları amaç gerçekleşti. Bütün baskılara ve engellere karşın 1 Mayıs ~~xxxx~~ yığinsal olarak yüzbinlerce işçi ve emekçinin katıldığı kutlandı. Bu başarıyı belirleyen/30 Nisan şanlı genel grevidir. TKP demokratik güçlerin bu ortak başarısını tüm zorbalığa karşın elde edilen ~~xxxxxxxxxx~~ ve tüm 1 Mayıs savaşçı-larını selamlıyor. E

Türkiye
1.5.80 Sr

B.R. 2.9.80. Sp. H.

---- ABD nin İrana karşı giriştiği askersel saldırı eylemi sırasında Türkiyedeki askersel üslerin kullanıldığı yolunda haberler yoğunlaşıyor. Politik gözlemcilerin bildirdiğine göre, 24 Nisan günü Malatya'daki Ertaç askersel hava alanına tam donatımlı asker taşıyan C-130 tipi ABD uçakları inmiş ve bir süre hava alanında kalmıştır.

Öte yandan, 5 Mayıs günü Amerikan "Nüsviik" dergisinin İsrail kaynaklı bir haberinde, İran'daki saldırı eyleminden geri dönen ABD C-130 uçaklarına komuta eden Kat Böört kotlu uçağın İzmir'deki Çiğli hava alanına indiği bildiriliyor.

~~Dur~~ Böylelikle Demirelin, hükümet sözcülerinin Türkiyedeki üslerin komşu İrana karşı ABD nin saldırı operasyonunda kullanılmadığı yolunda açıklamalarının kamuoyunu, halkı aldatmaktan başka bir amaç taşımadığı bir kez daha ortaya çıkmıştır.

DİSK genel başkanı Baştürk'ün ve Yürütme Kurulu üyesi Mustafa Aktolgalı'nın gözaltına alınması bütün yurttaki büyük bir tepkiyle karşılanıyor.

1 Mayıs'ın kutlanmasını engellemek için baskıları yoğunlaştıran Demirel hükümeti, DİSK genel başkanı Baştürk'ü gözaltına aldırdı. Polis, DİSK ~~başkanı~~ genel başkanı Baştürk'ü 30 Nisan 1980 günü akşam evinden götürdü. Öte yandan DİSK genel merkezi basılarak DİSK yürütme kurulu üyesi Mustafa Aktolgalı gözaltına alındı. 1 Mayıs'ın hemen öncesinde DİSK'e karşı girişilen bu saldırı bütün yurttaki büyük bir tepkiyle karşılanıyor. TKP, DİSK genel başkanı Baştürk'ün ve DİSK yürütme kurulu üyesi Mustafa Aktolgalı'nın derhal serbest bırakılmasını istiyor. Demirel hükümetinin yasal hak ve özgürlükleri çiğnemesine karşı tüm halkımızı, tüm ilerici yurtsever güç ve örgütleri birliğe ~~akt~~ çağırıyor.